et nos patri reconſiliaret. ⁊ nob
graciã ⁊ gloriã miniſtraret. Qđ
nobis preſtare dignet᷑ ⁊c.

Dominica quinta poſt paſcha

Sermo. xxxvi.

Et vos teſtimoniũ phibe
bitis: q̄ ab inicio mecũ
eſtis Johis. xvi. Nota q̄
vnuſquiſq; bon⁹ dux ł princeps
debet tria facere ĉca ſuos famulos
Primo debet habē vexillũ diſtin
ctũ a vexillis inimicoꝝ vt exteri⁹
ſequat᷑ vexillũ ſui ducis Vt patz
Nũi. iiij. ca°. Precepit moyſes tri
bub⁹ iſrahel dicēs Quelibet trib⁹
habeat ſuũ ſignũ vt poſſet trib⁹
illa ſequi ſuũ ducem. Secũdo deb;
dux vel princeps populũ inſtruē
quō dēt pugnare cōn inimicos et
inſidias ponere ⁊ precauē. Exem
plũ de dauid q̄ bene p̄cauebat in
ſidias golie: ideo vincebat ipſum
Tercio dēt eos aĩare p dona ſi ha
buerint aliquod damnũ q̄ illud
eis in duplo velit recupare Vnde
ait tullius de re militari Stipēdiũ
largũ animat pugnantē. q̄ coro
na victorib⁹ de iuē debet Iſta tria
habuit xp̄s dux et princeps apo
ſtoloꝝ ⁊ ſcē eccleſie Primo habu
it vexillũ diſtinctũ qđ fuit gracia
ſpiritusſancti. tam in ſignis q̄ in
loq̄lis in ſcīs apl'is. q̄ nemo pote
rat facere iſta ſigna q̄ ipſi fecerũt
Secũdo eos inſtruxit oĩa predicē
do qualiter deberēt regere in hoc
mũdo. Tercio dona larga pmiſit
Vñ petr⁹ volens ſcire de ſtipēdio
ait. Quid dabis nobis p̄mij q̄ te
ſeq̄mur et oĩa dimittim⁹ ⁊ ſuſti
nem⁹ pſecucōes Rñdit dñs Cũ ſe
derit fili⁹ hōis in ſede maieſtatis
ſue ſedebitis vos ſup̄ ſedes duode
cim iudicantes duodecim trib⁹ iſ
rahel. Et iſta oſtēdunt̄ i hoc euã.
In illo tpe. Cũ venerit paclit⁹ quē
ego mittã vobis a patre ſpiritũ
veritatis q̄ a patre in diuinis pce
dit. ille teſtimonium phibebit de
me. Et vos teſtimoniũ phibebitis
q̄ ab inicio mecũ eſtis. ſcz p̄dica
tionis ⁊ miraculoꝝ manifeſtacōe
mutacōe aque in vinũ. Hec locu
tus ſũ vobis vt nō ſcandaliſemini
⁊ vt nō recedatis a fide. abſq; ſy
nagogis faciēt vos ⁊ ipſi eicient
vos tanq̄ excōicatos. Sed venit
hora vt oĩs qui interficit vos ar
bitret᷑ obſequiũ ſe preſtare deo q̄
ad iudeos. ⁊ p dolo q̄ ad paganos
Sed hec faciēt ſcz infideles vobis
ſcz fidelib⁹ q̄ non nouerũt patrē
neq; me. Sed hec locut⁹ ſũ vobis
vos p̄monēdo vt cũ venerit hora
talis pſecucōis. tũc reminiſcami
q̄ ego dixi vobis Quo ad thema
Et vos teſtimoniũ phibebitis ⁊c.
Nō q̄ ſup pctōres ⁊ nō credentes
q̄tuor teſtimonia adducunt̄. Pri
mũ teſtimoniũ i pſonis diuinis ē
Secundũ teſtimoniũ erit i apl'is
Terciũ in creaturis Quartũ teſti
moniũ vult facere in cicatricib⁹
Primo de⁹ vult facere ſeu phibē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

teſtimoniũ ſup malos in diuinis
pſonis· Pater in poteſtate· q̄ ſua
potẽcia creauit celũ ⁊ terrã ⁊ oẽm
ornatũ eoꝝ· Filiꝰ cui attribuit̃ ſa
piẽcia q̄ ornauit ſydera regit ⁊ or
dinat in ſua ſapiẽcia· Spiritꝰ ſan
ctus in clemencia q̄ ↄſeruat oĩa
ꝑ patrē creata ⁊ ꝑ filiũ ordinata
Sed tantũ ſũt ſex genea̅ hominũ
q̄ viderũt ⁊ audierũt in ſignis et
virtutibꝰ dei opa̅ ⁊ tñ credẽ nec
ſe emendare volũt· Jdeo ipſe vult
ſup eos in ꝓpria pſona adducere
teſtimoniũ in die mortis. et in die
iudicij· Primo illos enumerat ꝑ
ꝓphetã malachiam iij. ca°. dicẽs
beata trinitas Ego accedã ad vos
in iudicio tp̄e ſuo· et ero teſtis ve-
lox maleficis. ⁊ adulteris· piuris
mercede retinẽtibꝰ· viduas ⁊ pu
pillas vim facientibꝰ· ⁊ peg̃nos
opprimentibꝰ· Primo dico q̄ deꝰ
vult eſſe teſtis ĩ ꝓpria pſona ma
leficis q̄ ſuis treufis ⁊ neq̃cijs ẽcui
ẽrt mundũ cũ incantacoĩbꝰ ⁊ to-
uerie· homines decipiũt· Dicũt ſe
mortuos ſuſcitare hñtes ſpiritus
incluſos ſcribũt caracteres ⁊ mł
ta alia faciũt que nõ ſunt dicẽda
Ponũt calibs in doliũ ne penates
balneent· Tales aũt excõicari de
bẽt et infideles iudicant̃· Vnde le
gimꝰ q̄ rex ſaul iuit ad quandaꝫ
fitomiſſam ⁊ touerſchen ⁊ pmiſit
ei pecuniam vt ꝓphetam ſamuelẽ
reſuſcitaret ꝓpter quod deũ offen
dit q̄ ipſũ de regno eiecit et mor
tuus eſt in bello· Jdeo omnes iſti

qui nolunt deſiſtere ſunt excõicã
di· Naꝫ deus ꝓmiſit in nũis dicẽs
Anima que acceſſit ad fitomiſſas ⁊
ad ↄſulendũ ſortilegas ipſa mo-
riet̃· Et iſti ſũt primi ſup quos deꝰ
vult ducere teſtimoniũ Secundi 2
ſũt adulteri Vnde ait· Ego ero te
ſtis velox adulteris Nam adulte-
rium ẽ peſſimũ peccatũ qđ in decẽ
p̄ceptis ponit̃· ꝓpter qđ multi ſũt
lapidati ad mortem· Vnde legiꝰ
in daniele· Qꝫ duo ſenes iudices
volebãt ſuſannã vxorẽ ioachim
filiam helchie violare· pmiſit deꝰ
illos lapidari ad mortẽ· Vnde le
gimꝰ ĩ leuitico Qꝫ quidã iuuenis
accepit vxorem et venerũt aliqui
mali ⁊ receperũt ſibi vxorem qui
tranſiuit ad iudices ⁊ ↄquereba
tur ab eis· et ipſi iudices ꝓpter
hoc multos iuſſu dei occiderunt·
Sed heu iam modicum curant· ta
men hoc precep tum non eſt dele
tum ſed cõfirmatũ· Jdeo iam pla
ga venit in mundum· Tercij ſũt 3
periuri ſuper quos deus vult eſſe
teſtis in propria perſona· tamen
hodie iurant homines faciliter ⁊
ducunt in ↄſuetudinẽ· et quicq̄d
loquũtur ſemper cuꝫ iuramento
confirmant Cum tamen deus ve-
ritas ẽ· Et cum dauid dicit in Ps.
Perdes omnes qui loquunt̃ mẽ-
dacium· Judei ſunt in hijs melio
res q̄ xpriſtiani· Naꝫ quod iudei
iurant in rodali ſuo hoc ſeruãt et
ſi deberent mori· Jtẽ pagani ſunt
meliores q̄ aliqui xpiani in hoc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nam legim⁹ q̄ pagani exierūt
quandā ciuitatē ad expugnādū
quoddā caſtrū ⁊ iurabant p ſolē
q̄ nollent redire ad ciuitatē niſi
expugnaſſent. ſed expugnaē nō
poterāt: ideo miſerūt nuncios ad
mulieres et dixerūt. q̄ aut dimit
terent ciuitatē et venirent ad eos
aut acciperent alios viros: q̄a iu
ramentū vellent ſeruare. S; mul
ti xp̄iani iurant ⁊ dant litteras et
tn̄ non ſeruant. Quarti ſūt ſup
quos deus vult eſſe teſtis: hij ſūt
mercedem retinētes laborātib⁹ Et
illud ē vnū de peccatis clamātib⁹
in celū. Vnde ait iacob. Merces o
perariorū q̄ meſſuerunt terraȝ de
fraudata eſt: et clamor ad aures
dn̄i ſabaoth introiuit Et ideo ait
tobias ad filiū. Fili mi non mo
rabit̄ merces operariorū tuorum
apud te vſq; mane. Quinti ſūt
viduis ⁊ pupillis calumniā ⁊ vn
recht off gewalt faciētes. Vnde
ait dn̄s in exodo. Vidue et pupil
lo non nocebis Et ſi leſeris eos q̄
clamant ad me: ego exaudiā cla
morem eorum et furor me⁹ indig
nabit̄ contra te. Percutiā te gla
dio eterne damnacōnis: Sed heu
iam nō curant multi q̄uis eis do
min⁹ cōminat̄ cū eterna pena. Sex
ti ſunt ſup quos deus vult facere
teſtimoniū qui peregrinos oppri
munt. decipiūt. et ſpoliant. Nam
peregrini veri q̄ ſunt in via pereg̃
nationis ⁊ ꝓpter deum oīa reliq̄
runt ſūt filij dei. et dn̄s ꝓtector eo
rum ē Vnde ait domin⁹ in ps̄. Pe
regrin⁹ ſum apud te ſicut omnes
patres mei. q̄ illos offendit meli
us eſſ et q̄ offenderet ꝓpriam pu
pillam oculi ſui Vnde dicit illud
ps̄. Exaudi deus orationem meaȝ
et ne ſileas q̄ ego ledar q̄m ego
aduena ⁊ peregrin⁹ ſū. Et ideo ait
dn̄s in euāgelio Quod vni ex mi
nimis meis feciſtis mihi feciſtis
Et ſic patet primum teſtimoniū
quod facit xp̄s in propria pſona
trinitatis. Secundū teſtimoni
um ſup malos vult adducere cū
ſuis duodecim apl̄is Vnde ait ad
eos actuū. j. Ego elegi vos vt ſi
tis mihi teſtes in iheruſalem ⁊ in
omni iudea. et vſq; ad vltimū ter
re. Hij aūt teſtes predicāt tria de
xpiſto. Primo ſuam largiſſimā
remunerationē benefacientib⁹ et
predicātib⁹ Vnde ait Math. Ve
nite ad me omnes qui laboratis
⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiā vos
Secūdo ſuā piiſſimā miſericordiā
Vn ait iher. Vade clama cōtra oriē
tē occidētē aq̄lonē ⁊ merid iē dicēs
Reuertē ad me auerſatrix iſrl̄ et
ego ſuſcipiā te Tercio predicabāt
ſuam ſeuiſſimā iuſticiā cōtra obſti
natos Vnde ips̄. Niſi cōuerſi fue
ritis gladiū vibrabit aē. Hui⁹ le
gim⁹ figurā in libro heſter Irat⁹
rex contra filios iſrahel ⁊ miſit lit
teras vt oēs interficerent. ſ; tandē
mia mot⁹ miſit alias litteras cū
litteris ſignatis anulo regis ⁊ fec
reuõre ſmama fec ꝓclamaē miaȝ

Ita ſpũaliter in antiq̃ lege dedit
mortis ſentenciã dicẽs illud gene
ſis. In quacũq; hora comederitis
morte moriemini. Itez Ezech. Aĩa
que peccauerit ipſa moriet. Sed
poſt miſſionez ſpiritusſancti iſti
duodecĩ nuncij miſſi in q̃tuor par
tes mũdi teſtimonium phibẽt de
xpiſto clamãtes et nouas lrãs
mie portantes Iſte lrẽ fuerũt ſig
nate anulo regis ideſt gracia ſpi
ritusſancti p ſigna Vnde ait dñs
ad eos Ite i orbem vniuerſũ pre
dicate euangeliũ mie ⁊ gracie oĩ
creature rationali. Et ſic patet ꝙ
teſtimonium vult xp̃s perhibere
in duodecim apoſtolis ¶ Tercio
xp̃s vult teſtimonium phibere
ſup pctõres non credẽtes i creatu
ris videlicet in celo et in terra ⁊ in
alijs Vnde ait iob. Reuelabũt ce
li iniquitatẽ meã ⁊ tu dñe reſtau
ras teſtes ɔtra me Huiꝰ legimus
figurã in libro deutro. xxxi. Moy
ſes dedit filijs iſrahel legem ex p̃
cepto dñi. ſed populus in primo
ſecũdo tercio ⁊ quarto anno mul
tũ bene ſeruabãt legez decem pre
ceptoꝝ. ſȝ ſtatim de die in diem di
miſerunt. Tunc moyſes ſcripſit
ea in vno libro. et vocauit omnez
multitudinẽ filioꝝ iſrahel: ⁊ dixit
Ecce iã me viuẽte dimittitis legẽ
et inique agitis Quid igit vultis
facere poſt mortẽ meam. Ego ſcri
pſi legem dei mei in hoc libro ⁊ vo
lo mecum ducere ɔtra vos in iudi
cio. et volo vocare celũ ⁊ terrã pro

teſtimonio. Et poſuit librum i ar
cha federis. Ita ſpũaliter xp̃s
dedit nobis nouã legez. Non a ſe
ipſo. ſed ex deo ſcȝ q̃tuor euãgelia
Sed in primitiua eccl'ia ſeruabãt
vſq; ad trecentos annos ꝙ tãta
fuit caritas inter xpiſtianos ꝙ
q̃ duas tunicas habuit dedit vnã
non habẽti. et multi optauerũt p
xpiſto mori. Sed poſt illud tem
pus tepuit caritas de die in diem
Ideo vult dñs libros ſuorũ euan
geliorũ ducere ad iudiciũ ⁊ ſumẽ
celum ⁊ terram ɔtra obſtinatos
et incredulos. Hoc pbat Iohẽs
in apocalipſi dicẽs Ecce libri apti
ſunt ⁊ viui ⁊ mortui iudicabũtur
ex eis. Et ſic patet ꝙ xpiſtꝰ vult
teſtimoniũ phibere ſuper peccato
res non credẽtes ⁊ obſtinatos in
creaturis ¶ Quartũ teſtimoniũ
vult dñs phibere cũ ſuis cicatrici
bus vulnerum que pro nobis ſu
ſtinuit Vnde ait iohannes criſo
ſtomꝰ ſup illo verbo mathei Tunc
apparebit ſignũ filij hominis Nã
angeli deferent crucem ante eum
et lanceam et ſpineam coronam
et clauos ſuper peccatores i teſti
moniũ et in corpore glorificato ſi
ue clarificato qd retinuit quinq;
vulnerum cicatrices que manife
ſte apparent ⁊ clarior eſt ille locꝰ
vbi fuerunt illa vulnera maiora
tanq̃ ſol ſplendens de eis. vt pro
bat zacharias Videbunt in quẽ
transfixerunt. Huius eciam po
nit iohãnes in apo. figurã dicens

Cū venerit tunc oīs populus con
gregabit᷑ ante thronum vbi vide
būt euʒ tanq̄ iudicē ſedere Et vni
cuiqꝫ iudicabit ſꝫ meritū ⁊ deme
rituʒ· q͛ tunc ē clauſa ſue mie bul
la que in hac vita ē apta· Et tunc
nō aliud iudicat niſi qđ iuſticia
ſtricta dictat· Ideo ait petrus in
ſua canonica· Ipſe ē a deo cōſtitu
tus iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ· Ergo
ad thema· Et vos teſtimoniū per
hibebitis q͛ ab inicio mecū eſtis
Rogem⁹ dñm q͛ illo tp̄e poſſim⁹
ſecure ſtare quādo hec erūt

In die penthecoſtes
Sermo· xxxvij·

Spiritusſanct⁹ quē mittet
pater i noīe meo docebit
vos oīa Iohā· xiiij· Ad
hoc q͛ aliqua peticio audiat᷑ tria
ſūt neceſſaria Primo ex pte donā
tis pietas· Nam ſi nō eſſet pius
ſed auarus illū quē petis· tūc fru
ſtra petis Secūdo ex pte petentis
ydoneitas· ſcʒ q͛ nō ſit odioſus ſꝫ
amoroſus· q͛ dona donant᷑ ſcđm
amorem vtpʒ p̄mo reg̃· Elchana
dedit familie ptes vt immolaret᷑·
ſed qū dedit vxori ſue anne partē
tunc triſtabat᷑· eo q͛ eā diligebat
et ſterilis fuit Ideo ſacerdos tem
pli non acceptauit eius munera·
Tercio ex pte doni vtilitas· Nam
poſſet aliqˢ petere qđ non eſſet ꝓ
eo nec ſibi vtile· Ideo ait dominꝰ
ad diſcipulos· Petite vt gaudiū
vr̄m plenū ſit ⁊ eternū· Diſcipuli
aūt ꝯſiderabāt hec tria Primo ex
parte dantis ſcʒ xp̄i pietatē· ex p
te petētis ꝓpriā neceſſitatē· ex pte
doni vtilitatem Ergo petebāt eis
mitti ſpm̄ ſcm̄ Et de hoc đt euan·
Dixit ihesus diſcipulis ſuis· Si
quis diligit me ſermonē meū ſer
uabit· Et pater meus celeſtis dili
get eum· et ad euʒ veniem⁹ ⁊ mā
ſionē apud eum faciem⁹ ꝑ grām
ſpirit⁹ ſancti Qui non diligit me
doctrinam meā non ſeruat· Et ſer
monē quē audiſtis non ē me⁹· ſꝫ
eius qui miſit me pr̄is· Hec locu
t⁹ ſū vobis apud vos manēs· Pa
radit⁹ aūt ſpūs ſanct⁹ quē mittet
vobis pr̄ in noīe meo· ille vos do
cebit oīa ⁊ ꝯſulet vobis oīa que
cūqꝫ docui vos vt illa faciatis· Pa
cem meā relinq̄ vobis· pacē meaʒ
do vobis· Non quō mund⁹ dat do
vobis· q͛ mund⁹ pacē non ſeruat
Sed pax mea poſt hāc vitam ē e
terna Nō turbet᷑ cor veſtrū neqꝫ for
midet Audiſtis q͛ ego dixi vobis
Vado ꝓ vobis ad patrem in celū
et venio ad vos ſpm̄ ſanctum mit
tēdo Si diligeretis me gauderetis
vtiqꝫ q͛ ad patrē vado· q͛ pr̄ ma
ior me ē· in eo q͛ creauit celū ⁊ ter
rā ⁊ oīa Et nūc dixi vobis priuſq̄
fiat vt cū factū fuerit credatis Iā
multa nō loquor vobiſcuʒ Venit
enī princeps mūdi hui⁹ i· dyabo
lus vos tēptando· ſꝫ in me non hꝫ
quicq̄ conſentiēdo Sed vt cogno
ſcat mūd⁹ q͛ diligo prēʒ ⁊ ſic mā
datū ab eo accepi· ita ſacio notuʒ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf